

**ИНСТРУКТАЖ ЗА УЧЕНИКА
ЗА НАЦИОНАЛНОТО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ В КРАЯ НА VII КЛАС
ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2022 – 2023 ГОДИНА**

Преди започване на националното външно оценяване ученикът:

- Явява се в сградата на училището не по-късно от 30 (тридесет) минути преди часа, определен със заповед на министъра на образованието и науката за начало на изпита.
- Допуска се да влезе в сградата на училището, като преминава през проверка на документа за самоличност (лична карта/ученическа лична карта/ученическа книжка/задграничен паспорт).
- Влиза в изпитната зала, като показва на квестора документ за самоличност (лична карта/ученическа лична карта/ученическа книжка/задграничен паспорт).
- Заема определеното му персонално работно място, обозначено с етикет с неговото име, не по-късно от 15 (петнадесет) минути преди часа, определен със заповед на министъра на образованието и науката за начало на изпита.
- Изключва изцяло всички средства за комуникация/електронни устройства и ги предава на квестор, който ги поставя на видно място.
- Носи и ползва химикалка, която пише с **черен** цвят, молив и гума, а за изпита по математика – и линия, пергел, триъгълник. Ако е ученик с нарушено зрение ползва и брайлова машина, брайлов дисплей, брайлови прибори за чертане, техническо средство за уголемяване на шрифта при работа с компютър и оптични средства.
- Подписва се в протокола за дежурство при провеждане на писмен изпит в потвърждение на това, че е запознат с настоящия инструктаж.

Непосредствено преди началото на изпита:

- Получава от квестор изпитен комплект и помощни материали. Изпитният комплект съдържа лист с указания за работа и прикрепена към него идентификационна бланка, лист/листове за отговори и/или свитък за белова. Помощните материали по БЕЛ и по математика съдържат индивидуален плик за изпитната работа, плик за част 1, малко пликче за идентификационната бланка, листове за чернова. Помощните материали по чужд език съдържат индивидуален плик за изпитната работа и малко пликче за идентификационната бланка.
- Запознава се с указанията за работа с изпитния материал.
- На работното си място попълва четливо идентификационната си бланка, подписва я, без да я отделя от листа с указания за работа.

По време на националното външно оценяване:

- Получава от квестор изпитния материал последователно за всяка отделна част. Математическите формули за НВО по математика се получават в началото на част 1.
- Изпитното време по части за всеки от предметите е разпределено по следния начин:

Учебен предмет	Част 1		Част 2	
	Времетраене в минути	Допълнително време за учениците със СОП	Времетраене в минути	Допълнително време за учениците със СОП
БЕЛ	60	+ до 30 минути	90	+ до 50 минути
Математика	60		90	
Чужд език	60		–	–

- Пише с черен цвят на химикалката, чертае с черен молив, а за изпита по математика може да ползва линия, пергел, триъгълник.
- Не преписва върху изпитната си работа текста, записан на дъската от квесторите.

- След приключване на определеното време за работа по част 1 откъсва и поставя в плик листа за отговори, след което го запечатва и го поставя на масата до себе си.
- Изпълнява точно инструкциите, които чува от квестора или от записа на аудиносителя за преразказа в част 2 от изпита по български език и литература или при компонента „Слушане с разбиране“ от изпита по чужд език.
- След като е изслушал един път записа от аудиносителя на изпита по БЕЛ, получава размножения текст за преразказа за самостоятелно запознаване с текста в продължение на 15 минути, след което връща текста за преразказа на квестора. (Времето за самостоятелно запознаване с текста за преразказа се включва във времетраенето за работа по част 2.)
- По време на изслушването на текста и на самостоятелното запознаване с текста за преразказа няма право да си води бележки.
- След приключване на определеното време за работа по част 2 поставя свитъка за белова по БЕЛ/по математика направо в индивидуалния плик за изпитната работа, без да го запечатва.
- След приключване на определеното време за работа на НВО по чужд език поставя листа за отговорите и листа за белова в индивидуалния плик, без да го запечатва.
- Може да работи върху изпитните материали, но отбелязва верните отговори САМО в изпитния комплект – лист за отговори и/или в свитъка за белова. **Внимание! Изпитният материал (в т.ч. и математическите формули за НВО по математика) и листовете за чернова не се поставят и засекретяват в индивидуалния плик и няма да бъдат проверявани!**
- Може да използва предоставените математически формули по време на работа и по двете части на НВО по математика, които се предоставят от квесторите заедно с изпитния материал в началото на част 1.
- Няма право да се връща и да работи върху листа за отговори или свитъка за белова на приключила вече част.
- Записва четливо отговорите на български език с изключение на отговорите по чуждите езици, както и на специфичната терминология и на означенията по математика.
- Не шуми и не извършва действия, които нарушават нормалното протичане на изпита.
- При необходимост получава допълнителни листове за чернова, като това се отбелязва от квесторите в протокола.
- Не напуска изпитната зала преди приключване на работата върху съответната част, ако тя е с продължителност до 60 минути. В случаите, когато частта е с продължителност 90 минути, излизането от изпитната зала е възможно след изтичане на първите 60 минути от работата върху съответната част.
- Може да напусне залата и сградата не по-рано от първите 60 минути на част 1, както и по всяко време след това, в случай че е приключил окончателно и е предал надлежно запечатана изпитната си работа.
- Отстранява се от НВО и напуска сградата на училището ученик, който: преписва от хартиен носител; преписва от данни, съдържащи се в технически устройства (мобилни телефони, калкулатори, таблети и др.); преписва от работата на друг ученик; използва мобилен телефон или друго техническо средство за комуникация; изнася извън залата изпитни материали или информация за съдържанието им. Изпитната работа на отстранения ученик не се оценява.
- Не нарушава анонимността на изпитната работа, не поставя знаци, не записва име или имена (с изключение на онези, които са част от изпитния материал и може или трябва да бъдат отбелязани в свитъка за белова). Не се оценява изпитна работа, за която е установено нарушаване на изискванията за анонимност.
- В случай че ученикът напусне сградата, не се допуска обратно в нея до края на изпитния ден.
- Неправомерно изнесена изпитна работа от изпитната зала не се приема, не се засекретява и не се оценява.

След приключване на работата:

- Когато ученикът приключи работата си, дава знак на квестора с вдигане на ръка и изчаква търпеливо и без да шуми, неговото идване, за да предаде работата си. Предава изпитната си работа, без да напуска работното си място, като под прякото наблюдение на квестора:
 1. предоставя на квестора за проверка и за подпис попълнената идентификационна бланка;

2. отделя внимателно идентификационна бланка от листа с указанията за работа;
 3. поставя идентификационна бланка в малкия плик и го залепва;
 4. поставя в индивидуалния плик за изпитната работа малкия плик с идентификационната бланка, запечатания вече плик с част 1 и свитъка за белова, след което залепва индивидуалния плик; в плика с индивидуалната изпитна работа следва да постави и частите от изпитния комплект (листа за отговори и/или свитъкът за белова), върху които не е работил;
 5. предава на квестора извън залепения плик с индивидуалната изпитна работа изпитните материали, листовете за чернова, листа с указания за работа, а на изпита по математика – и математическите формули.
- Подписва се в протокола и незабавно напуска залата и сградата.

Допълнителни изисквания в условия на извънредна епидемична обстановка:

- Спазва въведените противоепидемични мерки.